

U S T A W A

z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej.

Art. 1. Organem naczelnym państwowej statystyki administracyjnej jest Główny Urząd Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej.

Organizację i stosunek Urzędu do władz państwowych określa podany w dodatku do niniejszej ustawy Statut Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 2. Rada Ministrów władna jest wydawać rozporządzenia potrzebne celem przeprowadzenia spisu ludności i wszelkich innych dochodzeń statystycznych oraz nakładać obowiązek zeznawania pewnych faktów, względnie zdawania z nich sprawozdań statystycznych.

Uprawnienia organów, przeprowadzających dochodzenie do kontrolowania prawdziwości złożonych zeznań lub sprawozdań, oznaczone będą w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Celem pokrycia kosztów statystyki handlu zagranicznego może Rada Ministrów wprowadzić osobną opłatę statystyczną, pobieraną od towarów, przewożonych przez granicę Państwa. Inne opłaty statystyczne mogą być wprowadzone tylko na mocy osobnej ustawy.

Art. 3. Wszelkie władze, urzędy i zakłady publiczne oraz związki komunalne są zobowiązane współdziałać przy dochodzeniach statystycznych, zarządzonych na podstawie art. 2 niniejszej ustawy, w granicach i w sposób w rozporządzeniu Rady Ministrów zakreślony.

Rada Ministrów władna jest również nałożyć na nie obowiązek przedłożenia Głównemu Urzędowi Statystycznemu akt, potrzebnych do dokonania obliczeń statystycznych.

Celem opracowania statystyki wyborów sejmowych udzieli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego Głównemu Urzędowi Statystycznemu akta wyborcze, odesłane do niego na mocy art. 86 ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego, a to po zatwierdzeniu przez Sejm ważności wyborów niezaprotestowanych, względnie po rozstrzygnięciu przez Sąd Najwyższy wniesionych protestów wyborczych.

Art. 4. Zeznania, poczynione na podstawie obowiązku, nałożonego w myśl art. 2, mogą być używane tylko do celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu.

Za ściśle przestrzeganie tego przepisu odpowiadają osobiście funkcjonariusze, biorący udział w dochodzeniu.

Art. 5. Kto nie czyni zadość obowiązkowi, nałożonemu w rozporządzeniu, wydanem na mocy art. 2 niniejszej ustawy, podlega karom, w odnośnym rozporządzeniu Rady Ministrów ustanowionym.

Kary te będą wymierzone w drodze administracyjnej i nie mogą w żadnym razie przewyższyc kary grzywny w kwocie 600 marek, a w razie niemożności uiszczenia grzywny — kary aresztu ponad jeden miesiąc, względnie w razie powtórnego wykroczenia — kary podwójnej.

Art. 6. Pierwszy powszechny spis ludności odbędzie się w ciągu roku 1920, następny dnia 31 grudnia 1930, dalsze zaś co lat dziesięć.

Rada Ministrów może uchwalić, iż operaty spisowe mogą być używane albo do założenia i poprawienia ksiąg ludności, albo też zamiast tych ksiąg na ściśle określone cele administracyjne.

Art. 7. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezydentowi Ministrów.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Do artykułu 1-ego.

S T A T U T

Głównego Urzędu Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. Główny Urząd Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej podlega bezpośrednio Radzie Ministrów.

Art. 2. Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego uczestniczy w posiedzeniach Rady Ministrów z głosem doradczym, ileżkolwiek chodzi o ustalenie zadań, budżetu Urzędu i wogóle o sprawy, dotyczące statystyki.

Art. 3. Zadaniem Głównego Urzędu Statystycznego jest:

- 1) przeprowadzenie badań statystycznych według programu, zatwierdzonego przez Radę Ministrów,
- 2) nadawanie jednolitego kierunku wszystkim badaniom statystycznym, podejmowanym przez polskie władze państwowe, z wyjątkiem tych tylko badań, które drogą specjalnej ustawy przekazane zostaną innemu urzędowi,
- 3) ogłaszanie wyniku badań statystycznych, przeprowadzanych zarówno przez Główny Urząd Statystyczny, jak również przez inne urzędy państwowe.

Art. 4. Z własnej inicjatywy Ministerstwa lub inne urzędy państwowe mogą podejmować badania statystyczne w obrębie swej działalności i przez własne organa jedynie po uprzednim porozumieniu się z Głównym Urzędem.

dem Statystycznym. W razie niemożności osiągnięcia porozumienia decyduje Rada Ministrów.

Art. 5. Jeżeli jakiemuś urzędowi państwowemu dla celów administracyjnych potrzebne są wykazy statystyczne, nie przewidziane w planie prac Głównego Urzędu Statystycznego; lub jeżeli wykończenie takich wykazów przewidziane jest w terminie późniejszym, aniżeli potrzeba danemu urzędowi, w takim razie kierownik tego urzędu może przydzielić do Głównego Urzędu Statystycznego swego referenta i potrzebną ilość sił pomocniczych dla przeprowadzenia lub przyspieszenia potrzebnej mu statystyki.

Art. 6. Wyniki badań statystycznych, przeprowadzanych przez urzędy państwowe, ogłaszane są w wydawnictwach Głównego Urzędu Statystycznego, lub też po porozumieniu się z Głównym Urzędem Statystycznym w wydawnictwach poszczególnych Ministerstw albo innych urzędów państwowych. Te ostatnie muszą być ogłoszone w stosownem skróceniu w Roczniku Statystyki Rzeczypospolitej Polskiej.

Dane statystyczne bez pozwolenia Głównego Urzędu Statystycznego nie mogą być przez urzędy państwowe udzielane osobom prywatnym.

Art. 7. Przy zbieraniu danych statystycznych Główny Urząd Statystyczny może posługiwać się wszystkimi urzędami państwowymi po uzyskaniu na to upoważnienia od właściwego Ministerstwa.

Art. 8. Rada Ministrów może uznać pewne wyniki badań statystycznych za tajemnicę urzędową, a to na wniosek Ministerstwa, zainteresowanego w tajemnicy.

Art. 9. Główny Urząd Statystyczny składa się z dyrektora, kierującego całą działalnością biura, kierowników wydziałów, radców ministerjalnych, referentów oraz personelu pomocniczego: rachmistrzów, kontrolerów i t. d.

Art. 10. Przy Głównym Urzędzie Statystycznym istnieje w charakterze organu doradczego Główna Rada Statystyczna Rzeczypospolitej Polskiej, złożona z:

- a) dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, który jest jednocześnie przewodniczącym Rady Statystycznej; zastępcę przewodniczącego mianuje z pośród członków Głównej Rady Statystycznej Prezydent Ministrów,
- b) przedstawicieli wszystkich Ministerstw, delegowanych przez odnośnych Ministrów,
- c) przedstawicieli biur statystycznych urzędów autonomicznych, upoważnionych przez Prezydenta Ministrów do wysłania swych przedstawicieli do Głównej Rady Statystycznej,
- d) przedstawicieli najważniejszych stowarzyszeń naukowych, społecznych i gospodarczych, upoważnionych przez Prezydenta Ministrów do wysłania swych przedstawicieli do Głównej Rady Statystycznej,
- e) profesorów ekonomji i statystyki wyższych państwowych zakładów naukowych, powołanych przez Prezydenta Ministrów,
- f) kierowników wydziałów Głównego Urzędu Statystycznego z głosem doradczym.

Art. 11. Posiedzenia Głównej Rady Statystycznej odbywają się na zaproszenie dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego w miarę potrzeby oraz obowiązkowo raz na rok.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski